

**Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında
Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önle-
me ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylan-
masının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**

(Resmî Gazete ile yayımı : 1-6.1988 Sayı : 19829)

Kanun No.
3457

Kabul Tarihi
27 . 5 . 1988

MADDE 1. — 14 Kasım 1985 tarihinde İslamabad'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması»nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ
ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE
VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA
ENGEL OLMA ANLAŞMASI
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ**

ve

PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR :

Madde 1

KİŞİLERE İLİŞKİN KAPSAM

Bu Anlaşma Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, hangisinde; ne şekilde alındığına bakılmaksızın, her bir Âkit Devlette veya politik alt bölümde, ya da mahallî idarelerde gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Toplam gelir veya gelir unsurları üzerinden alınan tüm vergiler gelirden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle,

a) Türkiye'de :

(i) Gelir Vergisi;

- (ii) Kurumlar Vergisi;
(Bundan böyle «Türk Vergisi» olarak bahsedilecektir),
- b) Pakistan'da :
 - (i) Gelir Vergisi;
 - (ii) Süper Vergi;
 - (iii) İlave Vergi;
(Bundan böyle «Pakistan vergisi» olarak bahsedilecektir).

4. Anlaşma aynı zamanda daha sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın kapsamına giren vergilerde kendini gösteren her nevi mevzuat değişikliğini birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3 GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmada, metin aksini öngörmedikçe :

a) «Türkiye» terimi, Türkiye'nin Kanunlarının yürürlükte olduğu sahayı ve aynı zamanda Türkiye'nin üzerinde uluslararası hukuk uyarınca doğal kaynaklarını arama ve işletme hakkına sahip olduğu kıta sahanlığı da dahil olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti egemenlik alanının tümünü ifade eder;

b) «Pakistan» terimi coğrafi anlamda kullanıldığında, Pakistan İslam Cumhuriyeti Anayasasında tanımlanan Pakistan anlamına gelir ve aynı zamanda Pakistan karasuları dışında kalmasına rağmen, Pakistan Kanunları ve uluslararası hukuk gereğince Pakistan'ın deniz yatağında, toprak altında ve bunların doğal kaynaklarında haklarını icra edebileceği saha olarak belirlenen her türlü sahayı kapsamına alır;

c) «Bir Âkit Devlet» ve «diğer Âkit Devlet» terimleri metnin gereğine göre, Türkiye Cumhuriyeti veya Pakistan İslam Cumhuriyeti anlamına gelir;

d) «Vergi» terimi, metnin gereğine göre, bu Anlaşmanın 2 nci Maddesinde kavranan her nevi Türk vergisi veya Pakistan vergisi anlamına gelir;

e) «Kişi» terimi gerçek kişileri, şirketleri ve kişilerin oluşturduğu diğer kuruluşları kapsamına alır;

f) «Şirket» terimi, her tür tüzelkişi veya vergileme yönünden tüzelkişi olarak muamele gören her tür şahsiyet anlamına gelir;

g) «Kanunî merkez» terimi :

(i) Türkiye yönünden, Türk Ticaret Kanununa göre tescil edilen hukukî ana merkez ve

(ii) Pakistan yönünden, Pakistan'da yürürlükte olan ilgili mevzuatta tanımlanan şirket kanunî merkezi anlamına gelir.

h) «Vatandaş» terimi,

(i) Türkiye Cumhuriyeti yönünden, Türk Vatandaşlığını «Türk Vatandaşlık Kanunu» gereğince elde eden bütün gerçek kişileri ve Pakistan yönünden Pakistan vatandaşlığını veya uyrukluğunu elde eden bütün gerçek kişileri ve

(ii) Olayına göre Türkiye’de veya Pakistan’da yürürlükte olan mevzuat gereğince statü kazanan bütün hükmi şahısları, ortaklıkları, dernekleri ve diğer herhangi bir şahsiyeti ifade eder.

i) «Bir Âkit Devletin teşebbüsü» ve «diğer Âkit Devletin teşebbüsü» terimleri sırasıyla, bir Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen teşebbüs ve diğer Âkit Devlet mukimi tarafından işletilen teşebbüs anlamına gelir;

j) «Yetkili makam» terimi,

(i) Türkiye’de Maliye ve Gümrük Bakanlığı;

(ii) Pakistan’da Merkezî Gelir Kurulu anlamına gelir.

2. Bir Âkit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmada aksine tanımlanmamış her terim, bu Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

Madde 4

MALÎ İKAMETGAH

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, «bir Âkit Devletin mukimi» terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ikametgâh, ev, kanunî merkez, iş merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi anlamına gelir.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Âkit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki kurallara göre belirlenecektir :

a) Bu kişi, daimî olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Âkit Devlette de daimî olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir (hayatî menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayatî menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Âkit Devlet saptanmazsa veya kişinin her iki Âkit Devlette de daimî olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi kalmayı âdet edindiği evin bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Âkit Devlette de kalmayı âdet edindiği bir ev varsa veya her iki Âkit Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) Eğer kişi her iki Âkit Devletin de vatandaşıysa veya aksine her iki Devletin de vatandaşı değilse, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu, 25 inci Madde hükümleri çerçevesinde karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

Madde 5
İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından «işyeri» terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. «İşyeri» terimi özellikle şunları kapsamına alır :

a) Yönetim yeri;

b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atölye;

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal zenginliklerin elde edilmesine yarayan diğer herhangi bir yer;

g) Daimî satış fuarı.

3. «İşyeri» terimi bunun yanı sıra altı ayı aşan bir süre devam eden inşaat şantiyesini, yapım, montaj veya kurma projesini veya bunlarla ilgili kontrol faaliyetlerini de bünyesine alır.

4. Bu Maddenin daha önceki hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, «işyeri» teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir :

a) Teşebbüs olanaklarının yalnızca malların veya ticarî eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal ve ticarî eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal ve ticarî eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticarî eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması;

f) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca, (a) ile (e) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir kişi 6 ncı fıkra hükmünün uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dışında - bir Âkit Devlette diğer Âkit Devletin teşebbüsü namına hareket ederse, aşağıdaki şartlarla bu teşebbüs, ilk bahsedilen Devlette bu kişinin gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir :

a) Eğer bu kişi, işe ilişkin sabit bir yerden yürütülebilecek 4 üncü fıkreda belirtilen türden faaliyetlerle sınırlı olmamak üzere, o Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa işyerinin varlığı

kabul edilecektir. Ancak anılan fıkra hükmü çerçevesinde işe ilişkin sabit bir yerden yürütülen faaliyetler, bu yeri bir işyeri haline getirmeyecektir veya

b) Eğer bu kişi, böyle bir yetkisi olmamasına rağmen, teşebbüs adına sürekli olarak sevk ettiği mallardan veya ticarî eşyadan ilk bahsedilen Devlette mutaden mal veya ticarî eşya stoku bulundurursa, işyerinin varlığı kabul edilecektir. Bununla beraber eğer bu kişi, teşebbüs adına arada sırada sevk ettiği mallardan veya ticarî eşyadan ilk bahsedilen Devlette arızî olarak mal veya ticarî eşya stoku bulundurursa, sözkonusu teşebbüsün bu faaliyetler dolayısıyla bir işyerine sahip olduğu kabul edilmeyecektir.

6. Bir teşebbüs bir Âkit Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentası veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acenta vasıtasıyla yürüttüğü için o Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır. Bununla beraber, sözkonusu acentanın faaliyetleri tamamen veya hemen hemen tamamen bu teşebbüse hasredildiğinde, bu kişi bu fıkra yönünden bağımsız statüde bir acenta olarak kabul edilmeyecektir.

7. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletin mukimi olan veya diğer Âkit Devlette ticarî faaliyette bulunan bir şirketi kontrol eder, ya da onun tarafından kontrol edilirse (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bu şirket diğeri için işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir (tarım ve ormancılıktan elde edilen gelir dahil), sözkonusu gayrimenkul varlığın bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. «Gayrimenkul varlık» terimi, bahse konu varlığın yer aldığı Âkit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim herhalûkârda gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, her çeşit dalyanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletme hakkından veya işletilmesinden doğan sabit, ya da değişken ödemeler üstündeki hakları kapsayacaktır; gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire de uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7
TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsüne ait kazanç sözkonusu teşebbüs diğer Âkit devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunmadıkça, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticarî faaliyette bulunursa, kazanç bu diğer Devlette, işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere, vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunduğu, bu işyerine her iki Âkit Devlette de, eğer bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan tamamen aynı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız nitelik kazansaydı, ne kazanç elde edecek idiyse, böyle bir kazanç atfedilecektir.

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka herhangi bir yerde yapılan ve yönetim ve genel idare giderlerinden verilen bir payı da kapsamına alan, işyerinin amaçlarına uygun düşen giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal ve ticarî eşya alınması dolayısıyla doğan hiçbir kazanç, bu işyerine atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın başka Maddelerinde düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı, o Maddelerin hükümleri bu Madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8
GEMİCİLİK VE HAVA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazanç, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri, aynı zamanda bir ortaklığa, bir bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acentaya iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

3. «Uluslararası trafik» terimi, bir Türk veya Pakistan teşebbüsü tarafından gemi veya uçak işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder. Şu kadar ki, yalnızca Türkiye'nin veya Pakistan'ın sınırları içinde gerçekleştirilen gemi veya uçak işletmeciliği bu kapsama dahil değildir.

Madde 9
BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Âkit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında veya,

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüsün ticarî ve malî ilişkilerinde oluşan veya em-

poze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, olması gereken; fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenip vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin kendi teşebbüslerinden birinde kavradığı ve vergilediği kazanç, diğer Âkit Devlette vergilendirilen bu diğer Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Aynı zamanda bu ilk bahsedilen Devletin kavradığı kazanç, bildirilen kazanç olmayıp, bağımsız teşebbüsler arasında oluşacak ilişkiler göz önünde tutularak, sonradan hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olabilir. Böyle bir durum kendini gösterdiğinde, eğer diğer Devlet bu düzenlemenin hukukî olduğu kanaatine varırsa, söz konusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapmak durumundadır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Âkit Devletlerin yetkili makamları birbirine danışacaktır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Âkit Devlet mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu temettüler, ödemeyi yapan şirketin mukimi olduğu Devletçe de kendi mevzuatına göre vergilendirilebilir; ancak kendisine ödeme de bulunan kişi temettünün gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşamayacaktır :

- a) Temettünün gerçek lehdarı, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25'ini elinde tutan bir şirket ise (ortaklıklar hariç) ve temettü ödeyen şirket, bir sınıf faaliyetiyle iştigal ediyorsa gayri safi temettü tutarının yüzde 10'u;
- b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 15'i.

3. a) Bu maddede kullanılan «temettü» terimi, hisse senetlerinden, veya alacak niteliğinde olmayıp kazanç katılmayı sağlayan haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanısıra dağıtımı yapan şirketin mukimi olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirleri kapsar.

b) Bu maddede kullanılan «sınıf faaliyet» terimi, aşağıdaki faaliyetleri ifade eder :

- (i) Mal veya madde imalatı veya mal ve maddelerin orjinal yapısını önemli ölçüde değiştiren bir işlemde bulunulması;
- (ii) Gemi imalatı;
- (iii) Elektrik, hidrolik enerji, gaz ve su temini;
- (iv) Petrol kuyularının ve diğer her nevi madenin işletilmesini kapsamına alan madencilik;
- (v) İnşaat faaliyeti;
- (vi) Bir otelin inşası veya işletilmesi;

(vii) Bu maddenin amaçları yönünden «sınai faaliyet» kapsamına girdiği hususunda yetkili makamlar arasında karşılıklı anlaşmaya bağlanan diğer herhangi bir faaliyet.

4. Bu maddenin diğer hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet şirketi diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunduğu anda, bu işyerinin bulunduğu Devlette 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden 2 nci fıkra gereğince de vergilendirilebilir.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan gerçek temettü lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olarak bulunduğu diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Pakistan'da bulunan bir sabit yeri kullanarak Pakistan'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu temettü elde edilmiş olayı ile bu işyerinin ya da sabit yerin arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda olayına göre 7 nci madde veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devlet mukimi olan bir şirket diğer Âkit Devletten kazanç elde ettiğinde, bu diğer Devlet, bu şirket tarafından ödenen temettüleri üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Bunun istisnasını söz konusu temettülerin bu diğer Devletin mukimlerinden birine ödenmesi veya temettü elde edilmiş olayı ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunması oluşturur. Aynı şekilde bu diğer Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de bir dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen kazançtan oluşması durumu değiştirmez.

7. Bu madde hükümleri, bünyesinden temettü ayrılıp ödenen kurum kazancının vergilendirilmesine, etki etmeyecektir.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devlet mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz elde edildiği Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak kendisine ödemedi bulunan kişi faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi faizin gayri safi faiz tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın :

a) Pakistan'da doğan ve Türkiye Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına ödenen faizler Pakistan vergisinden muaf tutulacaktır

b) Türkiye'de doğan ve Pakistan Hükümetine veya Pakistan Devlet Bankasına ödenen faizler Türk vergisinden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan «faiz» terimi, devlet tahvillerinden ve ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya kazancı paylaşma hakkını tanımın tanımasını her çeşit tahvillerden ve her nevi alacakdan doğan gelirleri, tahvillere ilişkin primleri ve gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri kapsar.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan gerçek faiz lehdarı, faizin elde edildiği diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Pakistan'da bulunan bir sabit yeri kullanarak Pakistan'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahallî idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi mukim olsun ya da olmasın, bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç - alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu faizin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddî hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu gayrimaddî hak bedelleri elde edildikleri Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak kendisine ödemede bulunulan kişi gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddî hak bedelinin gayrisafî tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan «gayrimaddî hak bedelleri» terimi, sinema filmleri, radyo - televizyon yayınlarında kullanılan filmler ve bantlar dahil olmak üzere edebî, artistik veya ilmi bir eser üzerindeki telif hakkının, bir ihtira beratının, sınaî veya ticarî bir alameti farikanın; her nevi patentin, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin veya sınaî, ticarî, bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı ile sınaî, ticarî, bilimsel teçhizatın kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı karşılığında ödenen her türlü bedelleri kapsar.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı bu bedelin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi Pakistan'da bulunan bir sabit yeri kullanarak Pakistan'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahallî idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayrimaddî hak bedelinin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddî hak bedelini ödeyen kişi mukim olsun ya da olmasın, bir Âkit Devlette gayrimaddî hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve bu gayrimaddî hak bedeli bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu gayrimaddî hak bedelinin işyerinin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddî hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her iki Âkit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilebilecektir.

Madde 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Âkit Devlet mukimince, diğer Âkit Devlette yer alan ve 6 ncı Maddede tanımlanan bir gayrimenkul varlığın elden çıkarılmasından elde edilen kazanç bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticarî varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı bir sabit yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, bu işyerinin veya sabit yerin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi ve uçakların ve ya söz konusu gemi ve uçakların işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. 1 inci ila 3 üncü fıkralarda değinilenler dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç yalnızca, elden çıkaranın mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

5. 4 üncü fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette mukim bir şirketin hisse senetlerini veya bu şirketteki buna benzer hakları veya bu diğer Devlette çıkarılmış olan tahvilleri elden çıkarmasından elde ettiği kazanç, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Âkit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnız bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, eğer bu faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer;

a) Kişi bu diğer Devlette bu faaliyetleri icra etmek için sürekli kullanabileceği bir sabit yere sahip ise veya

b) Kişi bu diğer Devlette, söz konusu faaliyetleri icra etmek amacıyla, bir malî yılda bir veya birkaç seferde 183 gün veya daha fazla kalırsa,

söz konusu gelir, aynı zamanda diğer Âkit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda olayına göre, ya yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir, ya da yalnızca bu diğer Devlette bulunan süre içinde elde edilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün serbest meslek faaliyetleri veya benzer nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnız bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, eğer bu faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

a) Teşebbüs, bu faaliyetleri icra etmek üzere bu diğer Devlette bir işyerine sahip olursa veya

b) Faaliyetlerin icra edildiği süre veya süreler, bir malî yılda toplam 183 günü aşarsa,

söz konusu gelir, aynı zamanda bu diğer Âkit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda olayına göre, ya yalnızca söz konusu işyerine atfedilebilen gelir, ya da yalnızca bu diğer Devlette icra edilen faaliyetlere atfedilebilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. a) Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Türkiye mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya teknik hizmetler de dahil, bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla Pakistan'da elde ettiği gelir, Pakistan vergi kanunlarına göre Pakistan'da vergilendirilebilir; ancak bu şekilde alınacak vergi gayri safi hâsılâtın % 10'unu aşmayacaktır.

b) Söz konusu geliri elde eden kişi Türkiye'de mukim olup, Pakistan'da yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya Pakistan'da bulunan bir sabit yeri kullanarak Pakistan'da serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu gelir ile bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, bu fıkranın a) bendi hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda olayına göre, 7 nci veya bu Maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanacaktır. Bununla beraber, tevkif suretiyle alınan vergi gayrisafi hâsılâtın % 10'unu aşmayacaktır.

c) Bununla beraber, tümüyle Türkiye'de icra edilen serbest meslek faaliyetleri Pakistan'da vergiye tabi tutulmayacaktır.

4. «Serbest meslek faaliyetleri» terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebî, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini ve özel meslekî veya teknik bilgi ve maharet gerektiren diğer faaliyetleri kapsamına alır.

Madde 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 17, 18, 19 ve 20 nci Madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatler, bu hizmet diğer Âkit Devlette ifa edilmedikçe, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Eğer hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette ifa ettiği hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Devlette bir takvim yılı içinde bir veya bir kaç seferde 183 günü aşmamak üzere kalırsa ve

b) Ödeme, bu diğer Âkit Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa,

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, uluslararası trafikte işletilen bir gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, teşebbüsün mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

MÜDÜRLERE VE ÜST YÖNETİCİLERE YAPILAN ÖDEMELER

1. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin Yönetim Kurulu üyesi olması dolayısıyla eline geçen prim, ikramiye, huzur hakkı ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet mukiminin, diğer Âkit Devlette mukim bir şirketin en üst düzey yöneticilerinden biri olması dolayısıyla eline geçen ücretler ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

ARTİST VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci Madde hükümleriyle bağlı kalmaksızın, tiyatro, sinema, radyo, televizyon artistliği yapan veya müzisyen olarak çalışan sanatçıların ve sporcuların, bu nitelikteki bağımsız faaliyetlerinden dolayı elde ettikleri gelirler, bu faaliyetlerin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Eğer bir Âkit Devlete yapılan ziyaret, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, tümüyle veya çok önemli kısmı itibariyle diğer Devletin, bir politik alt bölümünün veya bir mahallî idaresinin kamusal fonlarından destekleniyorsa, bu ziyaret çerçevesinde söz konusu Devlette icra edilen faaliyetler dolayısıyla elde edilen gelire, 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır.

3. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği faaliyetlerden doğan gelir, kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci madde hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI

19 uncu Maddenin 1 inci fıkra hükmü saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimine geçmiş çalışmaların karşılığında ödenen emekli maaşları ve bu kişiye sağlanan diğer benzeri menfaatler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 19

KAMU GÖREVLERİ

1. Bir Âkit Devletin kendisine, politik alt bölümüne, veya mahallî idaresine bir kamu görevi dolayısıyla herhangi bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Âkit Devlet, politik alt bölüm veya mahallî idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan sağlanan menfaatler, emekli maaşları da dahil, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahallî idaresi tarafından yürütülen ticarî faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında sağlanan menfaatlere ve emekli maaşlarına 15, 16 ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devlete yaptığı ziyaretin hemen öncesinde mukimi olan ve bu diğer Âkit Devlette yalnızca öğrenim veya meslekî eğitim amacıyla geçici olarak bulunan bir öğrenci veya stajyere, geçim, öğrenim veya meslekî eğitim masraflarını karşılamak için, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Âkit Devletin diğer Âkit Devlette yaptığı ziyaretin hemen öncesinde mukimi olan ve bu diğer Âkit Devlette yalnızca öğretim ve bilimsel araştırma yapmak amacıyla geçici olarak bulunan bir öğretmen veya öğretim üyesine iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için öğretim veya araştırma karşılığında, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan sağlanan paralar, bu diğer Devlete vergiden muaf tutulacaktır.

3. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devlete yaptığı ziyaretin hemen öncesinde mukimi olan ve bu diğer Âkit Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak şekilde hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin eline geçen ücretler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 21

DİĞER GELİRLER

1. Bir Âkit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde ele alınmayan gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. 6 ncı Maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette veya bir sabit yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunması ve söz konusu işyeri ya da sabit yer ile geliri doğuran hak veya varlık arasında önemli bir bağ olması halinde, bu gelire 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda olayına göre, 7 nci veya 14 üncü Madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

1. Bu Anlaşmada aksine hüküm bulunmadıkça her iki Âkit Devletin yürürlükte olan mevzuatı, bu Devletlerde gelir üzerinden alınan vergileri yönlendirmeye devam edecektir. Gelir her iki Devlette de vergiye tabi olduğunda, çifte vergilendirme aşığıdaki hükümler gereğince ortadan kaldırılacaktır.

2. Pakistan'da: Pakistan vergisinden mahsup edilebilecek vergilere ilişkin Pakistan mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, bir Pakistan mukimince Türkiye'deki kaynaklardan elde edilen ve hem Pakistan'da hem de Türkiye'de vergiye tabi tutulan bir gelir üzerinden, Türkiye mevzuatı ve bu Anlaşma hükümleri gereğince doğrudan doğruya veya tevkifat suretiyle ödenen Türk vergisinin, söz konusu gelir üzerinden ödenecek Pakistan vergisinden mahsubuna müsaade edilecektir. Ancak mahsup edilen vergi, Pakistan vergisine tabi toplam gelir üzerinden hesaplanan vergiden söz konusu gelire isabet eden Pakistan vergisini aşamaz.

3. Türkiye'de: Türk vergisinden mahsup edilebilecek vergilere ilişkin Türk mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, bir Türkiye mukimince Pakistan'daki kaynaklardan elde edilen ve hem Türkiye'de hem de Pakistan'da vergiye tabi tutulan bir gelir üzerinden, Pakistan mevzuatı ve bu Anlaşma hükümleri gereğince doğrudan doğruya veya tevkifat suretiyle ödenen Pakistan vergisinin, söz konusu gelir üzerinden ödenecek Türk vergisinden mahsubuna müsaade edilecektir. Ancak mahsup edilen vergi, Türk vergisine tabi toplam gelir üzerinden hesaplanan vergiden söz konusu gelire isabet eden Türk vergisini aşamaz.

4. 2 nci ve 3 üncü fıkraların amaçları bakımından, «bir Âkit Devlette diğer Âkit Devletin bir mukimince ödenen vergi» terimi, ilk bahsedilen Devletin vergi mevzuatı gereğince ödenmesi gereken; fakat bu Devletin ekonomik kalkınmasını hızlandırmaya yönelik teşvik mevzuatı hükümleri gereğince muafiyete veya indirime tabi tutulan bu Devlet vergilerini de kapsamaktadır. Söz konusu teşvik mevzuatı hükümlerinin ya bu Anlaşmanın imza tarihinde yürürlükte olması veya bu hükümlerin yerine ya da bunlara ilaveten getirilmişlerse, ilgili Âkit Devletin yetkili makamlarınca önemli ölçüde benzer karakterde olduğunun bildirilmesi gereklidir.

Bundan önceki hükme bakılmaksızın, ilk bahsedilen Âkit Devlette ödenen vergi:

a) 10 uncu Maddenin 2 nci fıkrasının a) bendinde bahsedilen temettülerde yüzde 10 oranında;

b) 10 uncu Maddenin 2 nci fıkrasının b) bendinde bahsedilen temettülerde yüzde 15 oranında;

c) 11 inci Maddenin 2 nci fıkrasında bahsedilen faizlerde yüzde 10 oranında;

d) 12 nci Maddenin 2 nci fıkrasında bahsedilen gayrimaddî hak bedellerinde yüze 10 oranında ve

e) 14 üncü Maddenin 3 üncü fıkrasının a) bendinde bahsedilen serbest meslek kazançlarında yüzde 10 oranında,

Hesaplanacaktır.

Bununla beraber, eğer ilk bahsedilen Devletin vergi mevzuatı gereğince, bu Devlette mukim olmayan kişilerin temettü, faiz, gayrimaddî hak bedeli ve serbest meslek kazançlarına, bu fıkrada bahsedilen vergi oranlarından daha düşük vergi oranları uygulanırsa, bu fıkranın amaçları yönünden söz konusu düşük vergi oranları esas alınacaktır.

Madde 23

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Âkit Devletin vatandaşları diğer Âkit Devlette o Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalacakları vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. Bir Âkit Devlette mukim bulunan vatansız kişiler, her iki Âkit Devlette de ilgili Devlet vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalacakları vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

3. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Devletin aynı durumda ve aynı koşullar altında aynı faaliyetleri yürüten bir teşebbüsüne göre daha az lehe bir vergilemeyle karşı karşıya kalmayacaktır.

4. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan

veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, benzeri teşebbüsleri tabi oldukları veya olacakları vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

5. Bu Anlaşmanın 9 uncu Maddesinin 1 inci fıkrası, 11 inci Maddesinin 7 nci fıkrası veya 12 nci Maddesinin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Âkit devlet teşebbüsünün vergi matrahı belirlenirken, bu teşebbüsün diğer Âkit Devletin bir mukimine yaptığı faiz, gayrimaddî hak bedeli şeklindeki ödemelerle diğer ödemeler, bu ödemeler sanki ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi aynı şekilde indirilebilecektir.

6. Bu Maddede kapsama alınan hiçbir husus:

a) Âkit Devletlerden herhangi birini kendinde mukim olan gerçek kişilere vergi yönünden sağladığı şahsî indirim, muafiyet ve matrah indirimlerini, o Devlette mukim olmayan gerçek kişilere de tanımaya zorlayacak veya

b) Hisseleri Pakistan'da bulunan bir sermaye borsasına kayıtlı şirketlere, indirim veya vergi iadesi sağlayan Pakistan mevzuatı hükümlerine etki edecek veya Pakistan mevzuatına göre yalnızca Pakistan'da tescil edilmiş şirketlere tanınan vergi tatiline etki edecek veya

c) Türkiye'de mukim olmayan şirketlere uygulanan ve Kurumlar Vergisinden sonra hissedarların temettü geliri addedilerek Gelir Vergisine tabi tutma şeklinde kendini gösteren vergilemeye etki edecek

Yönde anlaşılacaktır.

Madde 24

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri; bunun yanı sıra bu Anlaşmayla uyumsuzluk göstermediği sürece, bu Anlaşma kapsamına giren vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için ve özellikle bu vergilere ilişkin kaçakçılığın ve suçların önlenmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi 1 inci Maddeyle sınırlı değildir. Bir Âkit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacaktır. Bununla beraber, eğer bu bilgi gönderen Devlette gizli olarak kabul ediliyorsa, bu bilgi yalnızca bu Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin tahakkuk veya tahsilleriyle veya cebri icra ya da cezasıyla veya bu hususlardaki şikâyet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idarî kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri yalnızca yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır; ancak bu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler. Yetkili makamlar, uygun düştüğünde vergi kaçakçılığına ilişkin bilgi değişimi de dahil olmak üzere, bilgi değişiminin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla uygun düşen koşulların, yöntemlerin ve tekniklerin geliştirilmesini birbirlerine danışarak sağlayacaklardır.

2. 1 inci fıkrâ hükümleri, hiçbir surette Âkit Devletlerden birini :
- a) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatına veya idarî alışkanlıklarına uymayacak idarî önlemler alma;
 - b) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatı veya normal idarî işlemleri çerçevesinde elde edilmeyen bilgileri sunma;
 - c) Herhangi bir ticarî, sınaî, meslekî sırrı veya ticarî işlemi alenî hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme;
yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 25

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir Âkit Devlet mukîmi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağı kalmaksızın, durumu mukîmi olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edebilir.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi uygun bir çözüme ulaşmadığı takdirde, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Âkit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulamasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alış-verişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme Âkit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir Komisyonunda yürütülebilir.

5. Eğer bir Âkit Devletin yetkili makamı diğer Âkit Devlette bulunan diploması memurlarını veya konsolosluk görevlilerini yetkili kılarsa, bunlar, bu Devlet mukimlerinin diğer Âkit Devlette ortaya çıkan vergi sorunlarının çözümüne yardımcı olabilirler.

Madde 26

DİPLOMASİ VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomasî ve konsolosluk memurlarının devletler hukukunun genel kuralları ve özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları malî ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 27

HÜKÜMRANLIK GENİŞLEMESİ

1. Bu Anlaşma tümüyle veya gerekli görülebilecek değişikliklerle, bu Anlaşmanın uygulandığı vergilere önemli ölçüde benzer nitelikte vergiler olan ve Âkit Devletlerden herhangi birinin uluslararası ilişkiler yönünden sorumluluğunda bulunan herhangi bir Devleti veya hükümranlılık alanını da kapsama alacak şekilde genişletilebilir. Böyle bir genişleme, Âkit Devletler arasında diplomatik yollarla nota teatisiyle anlaşmaya bağlanan ve ayrıntıları belirtilen değişiklik ve koşullar altında ve bu tarihten itibaren hüküm ifade edecektir.

2. Her iki Âkit Devlet arasında aksine anlaşmaya varılmadığı takdirde, bu Anlaşmanın Devletlerden birine 29 uncu Madde hükmüne göre yürürlükten kaldırılması, aynı zamanda bu Anlaşmayı, o Maddede belirtilen şekilde, bu Madde geçince genişletildiği Devlet veya hükümranlılık alanı açısından da yürürlükten kaldıracaktır.

Madde 28

YÜRÜRLÜĞE GİRME

Bu Anlaşma, her iki Hükümetin kendi Devletlerinde anayasal olarak gerekli işlemlerin yerine getirildiğini yazıyla birbirlerine bildirmelerinden sonra yürürlüğe girecek ve hükümleri :

a) Türkiye'de Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü başlayan veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergilere;

b) Pakistan'da Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın Temmuz ayının birinci günü başlayan veya daha sonra başlayan her tahakkuk dönemine ilişkin vergilere uygulanacaktır.

Madde 29

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, Âkit Devletlerden biri tarafından feshedinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Âkit Devletlerden biri Anlaşmayı, her takvim yılının bitiminden en az altı ay önce diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle feshedebilir. Bu durumda Anlaşma :

a) Türkiye'de fesih ihbarnamesinin verildiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü başlayan veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için,

b) Pakistan'da fesih ihbarnamesinin verildiği yılı izleyen yılın Temmuz ayının birinci günü başlayan veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için,

hüküm ifade etmeyecektir.

Bu hususları teyiden, iki Devletin tam yetkili temsilcileri, bu Anlaşmayı imzalandılar ve mühürlerini vazettiler.

İslamabad'da, ondört Kasım bindokuzyüzseksenbeş tarihinde düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

Vahit Halefoğlu
Dışişleri Bakanı

PAKİSTAN İSLÂM CUMHURİYETİ
ADINA

Salim Saifullah Kaan
Ticaret Bakanı

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma

**Anlaşması'nın
PROTOKOL'U**

Türkiye Cumhuriyeti ile Pakistan İslâm Cumhuriyeti arasında gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma imzalayan taraflar, aşağıdaki hükümlerin Anlaşmanın bir cüzünü oluşturduğu hususunda anlaşmışlardır.

1. 7 nci Maddenin 1 inci fıkrasının uygulanması ile ilgili olarak, bir Âkit Devlet teşebbüsü diğer Devlette bir işyerine sahip olursa ve bu teşebbüs :

a) Bu işyerinden yapılan mal veya ticarî eşya satışlarının aynısını veya benzerini bu diğer Devlette gerçekleştirirse veya

b) Bu işyerinde gerçekleştirilen diğer ticarî faaliyetlerin aynısını veya benzerini bu diğer Devlette icra ederse,

bu satış veya faaliyetlerden doğan kazançların, diğer Âkit Devlette, işyeri kazancı ile birlikte vergilendirilebileceği üzerinde anlaşılmıştır.

Bununla beraber, eğer teşebbüs, sözkonusu satış veya faaliyetlerin, bu Anlaşmadan menfaat temin etme amacı dışında, diğer başka niyetlerle yapıldığını ispat edebilirse, bu satış veya faaliyetlerden doğan kazanç, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. 7 nci Maddenin 3 üncü fıkrasının uygulanmasıyla ilgili olarak, işyerinin bulunduğu Devlette veya diğer herhangi bir yerde yapılan yönetim ve genel idare giderlerinin, aşağıdaki usullerden herhangi biriyle indirilmesine müsaade edilecektir :

a) Daha önceki üç yılda yapılan bu nitelikteki giderlerin ortalamasına eşit bir mablağ veya yeni açılmış işyerlerinde daha az sayıda yılın ortalaması veya

b) İşyerine şu esaslara dayanmak suretiyle atfedilebilen giderler :

(i) Teşebbüs tarafından tutulan muhasebe kayıtları veya

(ii) Teşebbüsün ve işyerinin ticarî faaliyetlerini yürütmekte kullandıkları toplam sermayeler veya

(iii) Teşebbüsün ve işyerinin toplam ciroları veya

(iv) Teşebbüsün toplam direkt imalât giderleri ve işyerinin bu tür giderleri.

3. 7 nci Maddenin 3 üncü fıkrasının uygulanmasında, işyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosuna patentlerin veya diğer hak-

ların kullanılması karşılığında gayrimaddî hak bedeli, ücret veya diğer benzeri ödemelerin yapılması; verilen hizmet veya yönetim karşılığında komisyon ödenmesi; bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, işyerine ödünç olarak verilen paralar karşılığında faiz ödenmesi halinde, sözkonusu meblağların gider olarak indirilmesine (gerçekten yapılan giderlerin geri ödenmesi hariç) müsaade edilmeyecektir. Bunun gibi, işyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosuna fatura edilen ve patentlerin veya diğer hakların kullanılması karşılığındaki gayrimaddî hak bedeli, ücret veya diğer benzeri ödemeler; verilen hizmet veya yönetim karşılığındaki komisyonlar; bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, teşebbüsün ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosuna ödünç olarak verilen paralar karşılığındaki faizler, işyerinin kazancının tespitinde dikkate alınmayacaktır (gerçekten yapılan giderlerin geri ödenmesi hariç).

4, 10, 11 ve 12 nci Maddelerle ilgili olarak, «gerçek lehdar», teriminin, bir üçüncü ülke mukiminin Türkiye veya Pakistan'dan elde ettiği temettü, faiz ve gayrimaddî hak bedellerinde bu Anlaşmadan yararlanmasını önleme yönünde yoruma tabi tutulacağı ve bu önlemenin Âkit Devletlerin mukimlerine doğru genişletilemeyeceği hususunda anlaşılmıştır.

Bu hususları teyiden, İki Devletin tam yetkili temsilcileri bu Protokolü imzaladılar ve mühürlerini vazediler.

İslamabad'da, ondört Kasım bindokuzyüzseksenbeş tarihinde düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ADINA

Vahit Halefoğlu

Dışişleri Bakanı

PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ

ADINA

Salim Saifullah Kaan

Ticaret Bakanı

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
1	13	560
11	69	165
12	72	107,116,182:187

I - Gerekçeli 51 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 72 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/354.